

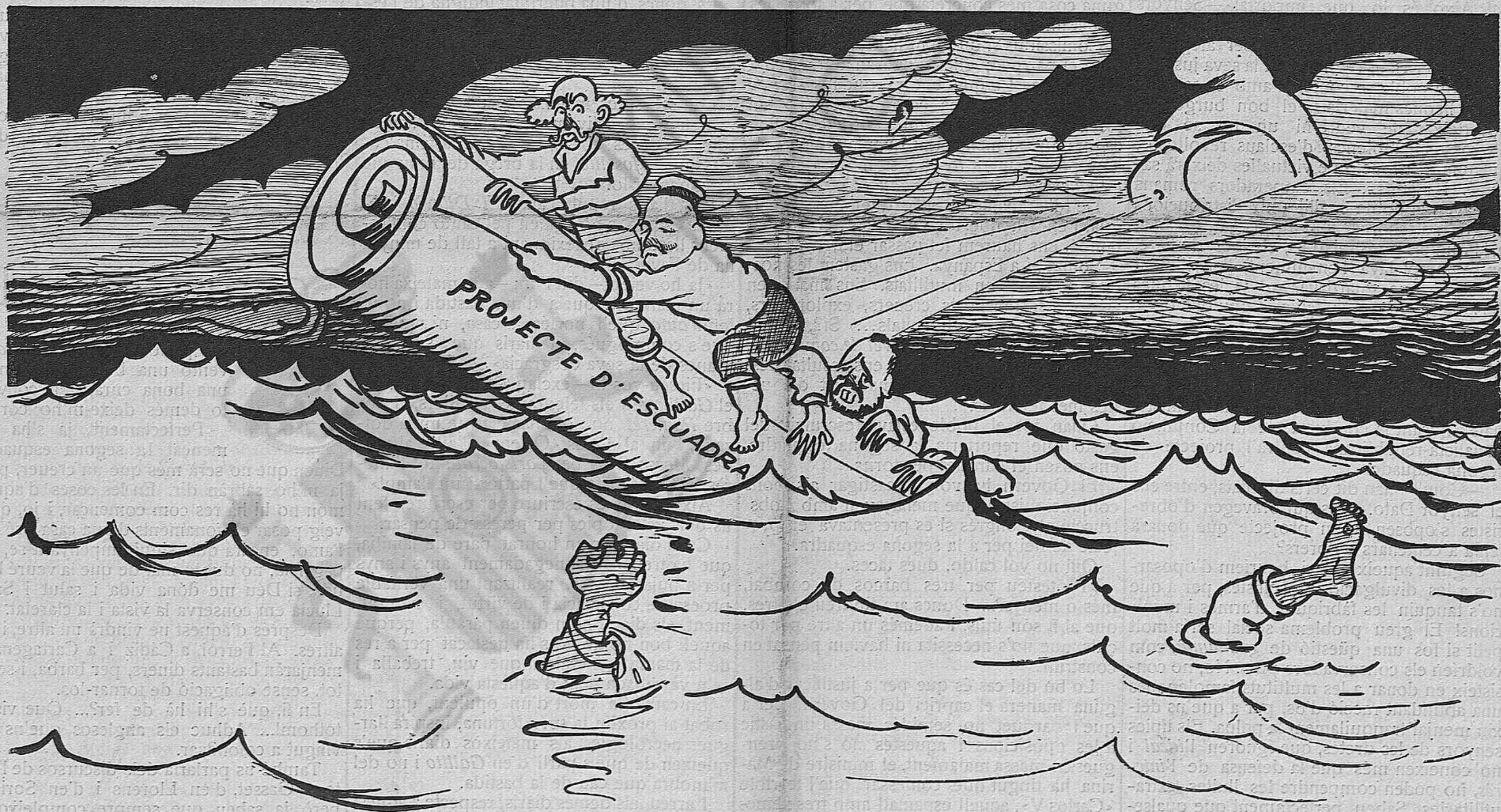
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

LES TRAGEDIES DEL MAR

— *Animo*, minyons!... Bé o malament, arribarem a port, una hora o altra.
— Però, si segueix bufant aquesta "mestralada", no hi arribarem pas tots.

El doble pa

MADRID va contemplar, dies passats, una dolça paròdia de revolució... L'atac del poble a les fleques suggeria una recordança dels primers esclats de la gran Revolució francesa, quan els acaparadors eren empaitats pels carrers de París, el còs del marquès de Farras oscilava en la llanterna,

els caps de Toulon i Berthier eren passejats a la punta de les piques, amb un feix de blat a la boca, i la reina Maria Antonieta pronunciava la frase immortal: «Si no tenen pa, que mengin pastes!» Tota revolució, senyors meus, és la conjunció de dos neguits: una fam material i una fam espiritual. *No sols de pa viu l'home*... No va ésser un revolucionari qui pronuncià aqueixa expressió immortal? Si, un revolucionari que, després, en frases de testament, oferia el pa com a símbol del còs, en memòria seva... *Hoc est enim corpus meum*. En aquesta doble accep-

ció d'una paraula hi hà tot l'impuls de les multituds envers el doble aliment, en les grans convulsions històriques.

El govern ha ovirat, aquests dies, les orelles del llop... I el ministre de la Governació, que coneix el llop per haver-lo vist altre temps, ha dit, com el boig de Cervantes: *Guarda, que es podenco!* I ha deixat que'l poble exercís en pau la seva vindicació...

**

Però, ciutadans, se m'acut un dubte cu-

riós: S'acosta el quint aniversari d'aquella setmana de juliol, gloriosa, sobre tot, perquè'l poble de Barcelona va manifestar-se respectuós amb les vides i amb la dignitat dels seus enemics, contra lo que propalaren interessades calumnies d'una premsa incalificable.—Bé, doncs: ¿Me diria, el senyor ministre de la Governació actual, col·laborador en el govern que exercí després aquella desmesurada repressió, perquè ha d'ésser pecat perdonable en les multituds l'atac a les fleques, en demanda del pa material, i en canvi ha d'ésser un crim digne de mort l'atac als

convents, en vindicació del veritable pa de l'esperit? La propietat de frares i monjes, que han fet vot de pobresa, serà més respectable que la dels flequers?

Ah, senyors meus! Encara una volta, és que'ns hem materialitzat de tal manera que únicament sabem comprendre que les prujies materials, el buit de l'estómac, i no el daler insatisfet de l'ànima, que també té horror al buit. Aquelles turbes de 1909 estan incorporant-se, lentament, a l'història. I si l'història, la veritable història, ha de comparar-les amb l'atuitament de l'esperit col·lectiu que patim a Espanya, haurà de senyalar-les com les úniques multituds assaltadores de la muralla que s'oposa a la generosa distribució del pa de l'ànima...

Les multituds que assalten una fleca van agullonades per la satisfacció de l'animalitat humana. Les respecto, les planyo, però no les admiro.—Però les multituds que d'una o altre manera pugnen per a recabar l'aliment ulterior, l'ultra-pa, la pastura de les fosques consciències, agullonades per la set de la divinitat humana, són dignes de que l'història les aculli com a moments de compressió dins l'eterna vegetalitat de les plebs. Va ésser l'assalt d'una fleca el catorze d'aquell altre juliol de París? Damunt la pedra primera que caigué d'aquella Bastilla, s'es edificada una nova Església, una nova «Assamblea», s'es fundada una nova Ciutat.

Però es que la societat present i els seus governs tenen una inconscient satisfacció quan veuen que les multituds se mouen per la satisfacció d'una fam material, ja que això serveix de derivatiu contra les inquietuds de la fam espiritual. «Perquè—se demanen,—ha de seguir el poble les predicacions de conductors polítics que li parlen de més llibertat, de més drets, de més cabories? Pa, pa! Això és lo que importa!»—Senyors meus: el pa té de demanar-se—si ja ho deia el Crist!—té de demanar-se per afegidura que primer es el regne diví i la seva justícia! Quan un poble se contenta amb el saqueig de les fleques materials, el bon burgès no pot deixar de veure-hi un no sé què de gossos famolencs, d'esclaus revoltosos, que una distribució de victualles deixarà satisfets i agrats... Els emperadors romans acallaven el poble envilit amb distribucions de grà, i aleshores, com a plus, ja no calien més que els toros, això és, els jocs de l'arc, on se completava l'enviliment, l'enviliment salvador, que guardava, no ja les fleques dels rics, sino llur taula d'Epulons o de Lúculs...

Aquest mateix empirisme és el que's reflecta en certes frases dels elements ministerials judicant la conducta de la Conjunció socialista-republicana contra'l projecte de segona esquadra.

—Com?—han dit certs diputats, entre ells el senyor Dato.—Els qui bravegen d'obreristes s'oposen a un projecte que donarà feina a centenars d'obrers?

Seguint aqueix criteri, hauríem d'oposar-nos a les divulgacions pacifistes, per a que no's tanquin les fàbriques d'armes i municions! El greu problema social seria molt petit si fos una qüestió de gos humà, com voldrien els conservadors purs. No; no consisteix en donar a les multituds famolenques una abundant racció d'os, per a que'ns deixin menjar tranquilament la polpa. Els típics senyors de les dretes, que ignoren l'ideal i no coneixen més que la defensa de l'interès, no poden comprendre les lluites extraliteràries. Saben perfectament que qualsevol ideal que's dressi en la lluita humana serà contrari a llur concupiscència, que no és una psicologia, sino un simple moviment fisiològic...

Construir una esquadra per a donar feina als operaris que hagin de construir-la seria una monstruositat econòmica comparable a la d'aquell estadista que feia edificar i destruir successivament muntanyes de sorra, per a donar treball als obrers; amb lo qual se malaguanyava miserablement un capital d'energia. Molt més val, en aquests casos, donar el salari sense necessitat de feina previa, i així es guanya l'esforç no consumit. Si la construcció de l'esquadra és un perjudici, com creiem nosaltres, lo mateix ho serà encara que dongui feina als obrers! L'esquadra és lo substantiu; la construcció és lo adjectiu; i seria una absurditat supeditar l'accident a la substància, el fi al medi, la funció a l'instrument.

Tot això, lectors, són detalls i episodis de l'eterna lluita on cada un de nosaltres som actors: la lluita entre l'ideal i l'interès, entre el somni i la cobdícia.

GABRIEL ALOMAR

El barquet de l'il·lusió

Hi!, el Govern, com si estés prenys, ha tingut desig d'un barquet.

Un barquet per a passar l'estiu, que a la tardor ja planejarem l'esquadra, la segona; l'altra, encara que no la tinguem a l'aigua, ja la tenim al pap.

Ningú endevina quin vacio ve a omplir aqueixa nau de guerra; ningú entén perquè ha de servir, ni quina falta fa, ni què resol, ni de què cura.

Diuen els que'l patrocinen que és per al «servei de comissions».

El servei de comissions?... Què és, això? Heus-aquí un altre conflicte!

Vol dir que servirà per a barquejar-hi gent de pau, marins en vaga, diplomàtics d'aigua, o polítics turistes... o què volen dir?

Es que fins ara, bé o malament, no han anat on han volgut, les comissions, siguin de mar, siguin de terra?

Mal dimoni!, ens agradaria que algun entès ens ho esbrinés això.

Maliciem que'l barquet servirà per a alguna cosa més concreta que per a lo de les comissions.

Comissions sí que n'hi haurà, però no les durà el barquet; elles l'hauran dut an ell a la dreçana. Perque encara que'l servei de comissions sigui una cosa imprecisa i tan fosca que ningú en tregui l'entrellat, estem segurs que al menys uns quants senyors saben positivament lo que significa, i fins les ganancies que reportarà aqueix servei.

De totes maneres, el barquet anirà a l'aigua, i encara que tot s'enfonsi, i el barquet també, ens haurem fet passar el desig.

Som així a Espanya. Ens gastem les nostres pobreses en inutilitats. Ens manquen acuirats, transports, creuers, exploradors, submarins, barcos-hospitals... Si?, doncs construim-ne uns per al servei de comissions.

El barquet en projecte ens resulta, després de tot, una ironia de mal gust d'aquelles més terribles.

Quan tot el poble estava escruixit del gasto que reportaria la segona esquadra, ens posen el barquet per torna.

El Govern ha volgut castigar als bons conjunciionistes, que menaçaven amb l'obstrucció al Congrés si es presentava el projecte de llei per a la segona esquadra.

Qui no vol caldo, dues taces. ¿Protesteu per tres barcos de combat, més o menys?... Doncs ara tindreu els tres, que al fi són útils, i ademés un altre per toçuts, que no's necessita ni havíem pensat en construir.

Lo bo del cas és que per a justificar d'alguna manera el caprici del Govern, per a que'l barquet no semblés massa un càstic a les oposicions i aquestes no s'ho prenguessin massa malament, el ministre de Marina ha tingut que confessar que'l terrible «Carlos V», aquell espantall amb tres xemeneies, ni per al servei de comissions era aprofitable.

Fa por el pensar que d'aquí a uns quants anys, un altre ministre de Marina, al tractar de construir un altre vaixell de guerra, no per a fer mal a ningú, sino al contrari, per a beneficiar a algú, hagi de confessar que'ls flamants acuirats d'ara, els que han de donar a Espanya el títol de potencia de primera, són una calamitat naval.

Però no per a tothom ho hauran sigut. El mal és que, sota la capa de la protecció a l'industria i als obrers navals, tirem esclaves de nou a l'aigua, gastant-nos, no'ls estalvis, que no'n tenim, sino els diners que'ns deixen.

Entre tant l'Agricultura, l'Instrucció Pública i altres rams respectables, que també han de marxar vent en popa en les nacions de primera, naveguen en séc.

A nosaltres, per aquestes i moltes més

raons que'ns convé no expressar, tindriem un veritable gust en conèixer quin nom li posaran al barquet en gestació.

Si fossim els padrins, que no és pas probable que ho siguem, com que tant se'ns en dona del barquet capricho com de lo que hem trobat avui, tal vegada fariem com el trinxeire de la dita: «Fosqueu-li Pau!».

Però estarem neguitosos fins el dia del bateig.

Essent, com ha d'ésser, una nau per al servei de comissions, no estaria mal pensat que li possessin Comissionista.

Es poc guerrer; però en fi, el nom, a vegades, sí que fa la cosa.

X. X.

Arràn de terra

No sabem si per causa de la calor xafogosa que'ns aplana, o perque a l'estiu tot se tracta, per comoditat, més a la lleugera, els successos d'alguna importancia no inspiren als nostres diariers altra cosa que comentaris rancis, despulats de tota originalitat i d'una cursileria deplorable.

Amb motiu de l'enganxada del Gallito s'ha posat de manifest la pobresa de cervell o la peresa de pensar dels nostres periodistes. I sobré tot la falta de sinceritat.

No pot negar-se importancia a un espectacle que ajunta a l'hora, en dues places, un conjunt de trenta mil espectadors, i no deuen regatejar-se mèrits a un xicot de dinou anys que ha sapigut fer-se la primera de les figures en l'art de matar braus.

Es, doncs, d'una puerilitat indigna de l'escola de la «Lliga» que La Veu de Catalunya, en un solt de quatre ratlles, parli d'haver pres mal, en un espectacle que no anomena, un tal Gallito.

Qui sab si les mateixes mans que escriuen tan despectivament la nova, s'havien romput, hores abans, aplaudint la feina colossal d'en Joselito, en la brega del brau que va enganxar-lo!

Dos diaris republicans, El Diluvio i El Poble Català, s'ho agafen pel cantó còmicament llustimós, reflexionant a tall de minyona de Favara.

«Ja ho veieu!—diu l'un;—a la mateixa hora un manobra queia d'una bastida i no va tenir auto que'l portés a casa, ni multitud que's commogué, ni diaris que omplissin planes de la seva desgracia».

«Ficsetu-vos-hi—exclama l'altre;—mentres el Gallito reb els telegrams a milers, el pobre Punteret no pot ensenyar-ne mitja dotzena; l'un al luxós «Orient», l'altre al modest Massaguer; per l'aristòcrata tot l'interès; al demòcrata que'l parteixi un llamp!»

Això sí que és escriure per escriure, fent ús dels velles tòpics per peresa de pensar.

Cada dia mor un honrat pare de familia, que ha treballat abnegadament anys i anys per a pujar als fills, realitzant una veritable proesa de constancia i de virtut, i, naturalment, els diaris no'n diuen paraula, perque aquell bon home no s'ha destacat per a res de la marxa general en que viu, treballa i se'n va calladament d'aquesta vida.

En canvi la mort d'un opulent, que ha robat al pròxim la seva fortuna, inspira llargues necrologies als mateixos diaris que's maneixen de que's parli d'en Gallito i no del manobra que cau de la bastida.

I arreu, els demés diaris, respecte a aquest succés, i tots, respecte als demés successos importants, escriuen amb una nyonya i una miopia que nosaltres volem atribuir a la calor, per a no veure que'l nivell intel·lectual dels nostres escriptors va arràn de terra.

JEPH DE JESPU

Rates de Sant Jordi?

UE no ho sabeu? El Sr. Guerra del Rio ha fet una greu denuncia a la Diputació.

Sembla que's tracta de quelcom de veritable importancia.

En les obres que s'estàn fent al Palau de la Generalitat hi hà algun empleat amic dels

regionalistes que s'aprofita un poc massa de la protecció que se li dispensa.

En l'administració d'aqueixes obres s'ha negat sistemàticament l'intervenció de les minories, i aquest és el motiu que'l que mangoneja allò en tregui el profit que pugui.

Així se malversen els cabals de la Diputació.

El senyor Guerra del Rio afirma que's dona sòu a treballadors que mai han treballat, i es paguen materials que mai s'han rebut.

També diu que'l material vell que hi havia en l'antiga Audiència se l'han emportat tot, i que la Diputació no n'ha cobrat ni un ral.

De manera que si això és cert, com deu ésser-ho, car el senyor Guerra del Rio no és pas capaç de dir una cosa per altra, podem ben afirmar que en aquella casa del bon Sant Jordi no puguen pas gaire dreta la paret.

El senyor Prat de la Riba ha intentat atenuar el mal efecte que aqueixa denuncia produí, i sense negar rodonament l'afirmació del diputat radical, ha convingut que, efectivament, valia la pena d'ésser posada en clar.

No obstant, els companys del senyor President s'han oposat que's nomeni una comissió investigadora, com demanava el denunciant.

Malo! Es funden que ja pot cuidar-se de depurar responsabilitats el Departament Central, que és com si diguessim el padrí de la criatura.

Però el senyor Guerra del Rio, davant l'acord de la majoria, ha dit que ell mateix aniria al Departament Central.

—Duro!—com criden en les corridas de toros.

Ens agradarà saber com acabarà aquest afer, i estarem a la mira de lo que esdevingui; car ens plaurà molt sorprendre algun peixi-menuti del regionalisme amb les mans a la pastera.

Això ens servirà per a jutjar, per aproximació, de la tant vescantada moralitat dels grossos.

Sonata XVII

S'em parieu més del Gallito us ventó una bufa. Que tingui una bona cura, si li convé, i lo demés deixem-ho córrer.

Perfectament, ja s'ha començat la segona esquadra.

Diuen que no serà més que un creuer, però ja m'ho sabran dir. En les coses d'aquest món no hi hà res com començar, i jo, quan veig posar els fonaments d'una casa i sé que l'amo, encara que sigui empenyant-se, pot pagar-la, no dubto mai de que la veuré bastida, si Déu me dona vida i salut i Santa Lúcia em conserva la vista i la claretat.

Després d'aquest ne vindrà un altre, i uns altres. Al Ferrol, a Cádiz i a Cartagena es menjaràn bastants diners, per barba, i sobre tot, sense obligació de tornar-los.

En fi, què s'hi hà de fer?... Que visqui tothom!... Adhuc els anglesos que'ns han vingut a colonitzar.

També us parlaria dels discursos de l'Ortega Gasset, d'en Llorens i d'en Soriano; però ja sabeu que sempre compleixo les meves promeses, i ja fa temps que tinc dit que no vui tractes amb gent a qui aquells discursos afectaven.

Què dius?... De què ric?... Home, d'això.

Mira: «Los caides de Ziaza, Testudin y otros jefes de la nueva zona ocupada saludando al conde de Romanones en el muelle de Melilla» (1).

Mireu-vos-el que és guapo!... S'ha fet retratar pel costat de la pota ranca.

Què'n deuriem pensar, aquells moraços tan ferrenys, de l'amo de les Espanyes?

Segurament que, quan va girar cua, se'n devien riure; però, si el coneguessin bé, no haurien rigut, i si haguessin estat catalans, haurien dit com nosaltres:

—Bestia senyalada?... Liberanos Dómine!

(1) Fotografia del A B C, del dimarts dia 7.

Per cert que he llegit un xisto sobre això d'en Romanones, escolteu:

—En Romanones és a Melilla.
—A Ceuta, deus volguer dir.

La veritat, no ho entenc. Que no s'ha enterat del *traslado*, el bromista del confrare? Es Figueras, home; és Figueras.

Ah! Diumenge vaig anar a sentir al *Fulano* aquell de la Defensa Social, que volia catequitzar a les joventuts barbres. Pobre senyor! Se va espantar, i feia unes olives que feia angunia.

La veritat és que'l públic el va rebre amb una cortesia encantadora:

—*Ciudadanos...*

—Lladre!

—*Ferrer fué just...*

—Assassi!

—*Quiero que conozcáis la Defensa Social.*

—I ca!... Burro!... Porc!... Timadors!... Fills de p...!

No va poguer pas acabar.

Lo que sí va acabar fou el miting romanonista; va començar essent de propaganda per a aquest i acabà essent lerrouxista.

Sembla veritat... i ho és.

Noi, avui porta'm orxata.

MORITZ XV

Notes de fóra

Malgrat.—La companyia d'aficionats que fins ara ha vingut representant obres catòliques, ja està fent els preparatius per a representar el drama de l'immortal Pitarrá, *Les joies de la Roser*.

Me sembla que estic veient el cataplum, quan els individus que componen la companyia tindran que tractar per primera vegada amb una actriu. No s'atreviràn ni a abraçar-la, encara que sigui per a fer comedia.

Després de la representació de l'esmentat drama, diuen que mossèn Figueras ja està avisat per a confessar-los a tots.

Llinas.—Seguint la costum de cada any, el dia 23 de juny va tenir lloc en aquesta vila la tradicional *verbena* de Sant Joan, que, malgrat l'excomunió dels «merlots negres» se feren gran número de focs, balls a l'aire lliure i *pasacalles*, com mai havíem vist, regnant tota la nit gran barrila, i consumint a la matinata bon compte de carniceres de carn rostida, quin número podria dir-nos mossèn *Malastre*, puix crec que algú es cuida de dur-li els ossos a casa seva, burlant la vigilància del propi *mossega* i de l'intrèpit *detective*, que estigueren a l'aguait tota la nit.

Planxa!... i fins a una altra.

Mataró.—Un grapat d'obres del nostre Municipi està treballant amb gran activitat per a enllestir el paviment de la Rambla. Això vol dir que'ls mataronins són més d'ixosos que'ls pobres ciutadans de Barcelona.

Manresa.—Amb motiu del centenari de la guerra de Successió tindrem, el pròxim setembre, una gran festa de Jocs Florals, presidint-los el senyor Soler i March. Ho avisem als poetes xarrupa-canadelles perquè comencin a escriure uns goigs en llaor i glòria d'en Jaumet. Si no ho fan així, se'ls donarà carabaça.

Puigcerdà.—L'altre dia vàrem rebre la visita del senyor bisbe d'Urgell. Els carques varen trobar estrany que la visita fos *de paso*, dones semblava que l'empatessin. A nosaltres, que recordem lo dels objectes artístics desapareguts, i l'efervescència que encara regna en aquesta població per tal motiu, no'ns ha estranyat gens. La seva rapidesa no fou degut a por precisament, sinó a prudència.

Salt.—Els microbis de l'«Ateneu», desesperats al veure que'ls homes dignes s'aparten d'ells com de la pesta han intentat posar en ridícol al senyor Fernández del Pozo i an els republicans d'aquest poble.

Treball inútil perquè tant la dignitat del diputat per Girona com la dels nostres correligionaris és prou coneguda perquè ningú faci cas de les besties dels senyors ateneistes. Pobres microbis! Lo que'ls dol és el colossal fracàs que veuen venir. Quan inauguraren la societat foren quatre sense'l cabo. No seràn tant per la festa major.

Arenys de Munt.—En el ball de la revetlla de Sant Joan, celebrat davant del «C. d'U. R.», va dançar-hi una *hica* de Maria. Per alguns fou mal vista la seva actitud. Nosaltres, en canvi, n'estem molt satisfets. Si amb el primer ball ja convertim a una *hica*, en menys d'un *lustró*, seràn capassos de venir a ballar el rector i la majordona.

—L'endemà's celebrà una notable conferència a càrrec del senyor Puig de Asprer, veient-se molt concorreguda i aplaudida. El conferenciant

no sortí també molt complascut al veure que en aquesta població, nacionalistes, federals i radicals, sols bateguen al crit de: Visca l'Unió Republicana!

Com comensa i com acaba

—Ciudadans: Ha arribat l'hora!

O aquí es dona un tom formal, o abans de dos o tres mesos tot això se'n va a can Taps.

Voleu evità el desastre?

El camí és dret i ben pla: ungiu-me amb el sagrat oli del sufragi universall!

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar en els pobles del districte per on vol ser diputat).

—Estimats amics: Mil gracies!...

Heu lluitat com uns gegants i la gloriosa victòria

vostre esforç ha format part.

Vaig a posar-me a la feina, i ai del Madrid oficial!

Ai dels que tenen la culpa de tot aquest daltabaix!

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar quan, després de la batalla, reb l'acta de diputat).

—Senyors: Fill del meu districte,

m'also sols per saludar, en nom seu, al Cos il·lustre del qual vinc a formar part.

Ah, la patria!... Ah, la bandera!...

Ah, la marina!... Ah, el treball!...

Que se n'hi enclou de poesia, dintre d'aquests mots sagrats!...

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar, quan per primera vegada, exerceix de diputat).

—Senyor ministre: Voldria

que aquell expedient que sab

me'l despatxés ben depressa,

tal com li vaig indicar.

Senyor secretari: Espero

que la pretensió del banc

serà, en sentit favorable,

resolta abans del dimarts.

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar,

passant pels ministeris l'insignia de diputat).

—Però, senyors, que's figuren

que'l trobar remei als mals

que afligeixen a l'Espanya

es bufà i fè ampolles?... Cal...

Paciència, senyors, paciència!...

La tasca que m'he imposat

ha de realitzar-se amb calma,

xano, xano, pas a pas...

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar

als que goson recordar-li que ells van fer-lo diputat).

—*Nada...* me'n entorno a casa.

Si el poble te mals-de-cap,

que's posi un pegat al ventre

o que avisi al manescal.

Ja fa dies que'l termòmetre

marca una pila de graus

i, en fi... enllestida la feina,

aquí a Madrid, jo, que hi faig?

(Així parla don Florencio Sánchez Ruiz del Pulgar

quan ja ha resolt els negocis que'l van fer ser diputat).

C. GUMA.

Guerra i Marina

DIEM setmanes enrera en aquestes planes que la gran allau de discursos provocada pel debat parlamentari sobre'l Marroc no ha tingut cap resultat positiu i que les coses quedarien en el mateix estat d'abans.

Hem de rectificat el darrer concepte. Les coses no estan avui en la mateixa situació. Han empitjorat. Després que'ls partits verament representants de l'opinió se declararen en contra de la guerra, aquesta ha pres una nova activitat. Darrera dels discursos en pro de la pau han vingut nous fets d'armes, noves ocupacions de punts més o menys

estratègics, noves llistes de baixes i nous enganys del govern per a disfregar la dolorosa realitat dels contratemps soferts. Així escolta la monarquia el clam del país i així atèn els seus anhels.

D'altra banda, el govern insisteix en construir una segona esquadra. L'imperialisme segueix per terra i per mar. Un imperialisme trist, un imperialisme d'Estat nafra i pobre...

En vista d'aquests fets eloqüents i significatius, no ens queda més remei que donar plena raó als reformistes. El règim se democratitza, se lliberalitza i es radicalitza, i dels obstacles tradicionals ja no'n queden. El bon senyor Azcarate pot tornar a visitar el palau reial i el senyor Alvarez pot tornar a dirigir públiques i retòriques lloances a la monarquia.

Algún impacient pot-ser voldrà preguntar-nos on se noten les noves direccions de la monarquia borbònica, on són els projectes de les grans reformes anunciades. Però a aquest li direm que cal tenir paciència, que totes les coses venen pels seus passos comptats, i que ara per ara els partits espanyols tenen molta feina. I el govern i les institucions encara en tenen més. Ademés, som a l'estiu i no convé treballar massa. Cal que'ls nostres estadistes, parlamentaris, capítostos i prohoms frueixin de les vagues de l'estiu, tant imperioses com sempre. Segurament que és per això de l'estiu, i de la calor que'ls camperols andalusos han decidit fer vaga també.

Hi hà, emperó, dos elements que, pel que's veu, no poden fer-ne de vagues. Aquests són els kabilenys del nord d'Àfrica i els obrers de les dreçanes del nord d'Espanya.

La realitat és una gran cosa, i és precis tenir present la realitat, com va dir en Cambó i ha repetit darrerament en Dato. Realitat, i no pas utopies és lo que convé. Per aquest motiu ningú s'escolta als pacifistes i als que volen fomentar la producció nacional.

Pau i Treball?

De cap manera, senyors.

Guerra i Marina!

Aquest és el crit de l'hora present.

FULMEN

l'altre divendres, el Congrés, apenes començada la sessió, va quedar-se desert. Majoria, minoria, centre i vores, quasi tots els diputats varen desaparèixer del saló.

On anaven, els pares de la patria?

A la plaça de «toros», on el *Gallito*, el mateix «diestro» ferit aquí dos dies després, havia de matar, ell sol, sis braus de Martínez.

I per tan poderós motiu, els nostres legisladors donaren una puntada de peu a la qüestió d'Àfrica, al conflicte agrari d'Andalusia, a l'entredó de la segona esquadra i a tants altres assumptes de vitalíssim interès i la resolució dels quals espera el poble amb febril impaciència.

Ara es compren perquè aquests bons senyors pretenen que la nació, en recompensa dels seus treballs, els senyali un sou que, segons la proposició presentada, serà de sis mil pessetes cada any.

Uns diputats així se mereixen qualsevol cosa.

Qualsevol cosa... i la oreja.

En la ressenya que *La Veu de Catalunya* feu de les festes que Valls ha dedicat en homenatge al seu il·lustre fill el general d'enginyers de marina don Andreu A. Comerma, hi trobem lo següent:

«A l'endemà una estrident aubada de dolçaines (nosaltres diríem *gralles*) despertà al veinat; hi hagué gran Ofici a l'església de Sant Joan, en la qual hi havia fastuosa lluminària; predicà el doctor Estebanell, també fill de Valls, parlant dels fills il·lustres de la ciutat».

Lo que no'ns diu *La Veu*, ens hauria agradat que ho hagués dit, si mossèn Estebanell, en el sermó, usà la *Llengua dels dies de feina* o la de les festes, encara que cal suposar usaria aquesta última, majorment tractant-se d'una capdal festivitat.

Es tant ordinariota la llengua de mossèn Cinto Verdager!

Llegim en un butlletí clerical:

«Han sido nombradas camareras de la Santísima Virgen de los Desamparados...»

Vaja, com al Paralelo! *Camareras!*

Encara com no posaven «hermosas y elegantes», que pot-ser cridarien més aflluència de devots.

El Sant Ofici, de Roma, ha deliberat respecte a les pelicoles cinematogràfiques de caràcter religiós.

De moment no s'han entès, però Pius X resoldrà en definitiva, abogant en favor, com si ho vegessim.

Així com així les cerimònies missaires hi tenen molta semblança.

Els cines són foscos i les esglésies també.

A Lille (França) han sigut empresonats dos *hermanos* de la Doctrina Cristiana per fraudulències electorals.

Indiscutiblement a França estan més adelantats que aquí.

El senyor Maura ja ha sortit a estiuajar.

Vetaquí que ara, amb aquest motiu, fins nosaltres haurem de llençar el crit de les «dretes».

—Que no van a fóra vostès?— ens preguntarà algú.

—Nosaltres, no.

—I Maura?

—Maura, sí.

En un dels salons del Foment s'ha inaugurat una Exposició nacional de Jocs.

Hem llegit la llista dels expositors i hem observat que n'hi falta un.

En Jordi, el de l'orella.

Ens sembla que, tractant-se d'un concurs *nacional*, ningú més indicat que ell per a exposar els seus productes.

El senador senyor Loygorri ha pronunciat un discurs demanant que s'imposi una contribució als solters.

Ja'ns sembla veure la cara que hauràn fet els capellans al enterar-se'n.

—Bé—deuen haver dit:—I a nosaltres, de quina manera se'ns consierarà? Com a solters o com a casats?

Realment, es un aspecte, aquest, que haurà d'aclarir-se.

En el cas de que l'idea del senyor Loygorri prosperi, davant de la nova llei, quin matrimoni serà el que valdrà?

El religiós, el civil... o el carrabiner?

En vista de l'extraordinària calor que està fent, els diputats del Parlament anglès han demanat permís per a treure's l'americana.

Veuen? A Espanya, que'ls diputats se treguin o no l'americana, la levita o el gec, al Govern no'l preocupa gaire.

L'únic que an ell l'interessa és una cosa:

Que'l contribuint se quedi sense camisa.

Anglaterra ha perdut una gran figura política. Lord Chamberlain ha mort.

Darrerament s'havia tornat imperialista, unionista i conservador fins a la exageració.

Els irlandesos no el plorarán pas gaire.

Els boers tampoc, dones ell fou el principal propulsor de la guerra de conquesta al Transvaal.

Que'ls cucs de la terra li perdonin tots aqueixos grans pecats.

El miting lliberal del «Teatro Español» va resultar una veritable olla de grills.

Controversies, interrupcions i protestes a dojo.

El diputat senyor Grijalba va acreditar-se de notable humorista.

Però la nota més còmica va ésser aquell pet de «Marcha Real» al pendre seient la presència.

Quin sainen per a en Rusiño!

El comandant del creuer austriac que actualment sura en el nostre port, ha anat a càl Bisbe a encomanar uns funerals per a l'ànima dels Arxiducs d'Àustria assassinats, funerals que s'han de celebrar avui a la Catedral.

Ja es varen poguer entendre un austriac i un català?—preguntaràn vostès.

Prou! I no per medi d'interpret, sinó per medi d'un bon grapat de marks, que és la millor guia de conversació que's coneix.

El ministre italià *signore* Milló ha dimittit voluntariament el càrrec.

Ha fet molt santament.

Millons d'aquests és lo que ens fa falta a Espanya.

Millons d'aquests i... dels altres.

Respostes a una enquesta

¿En qué país desearía V. vivir?

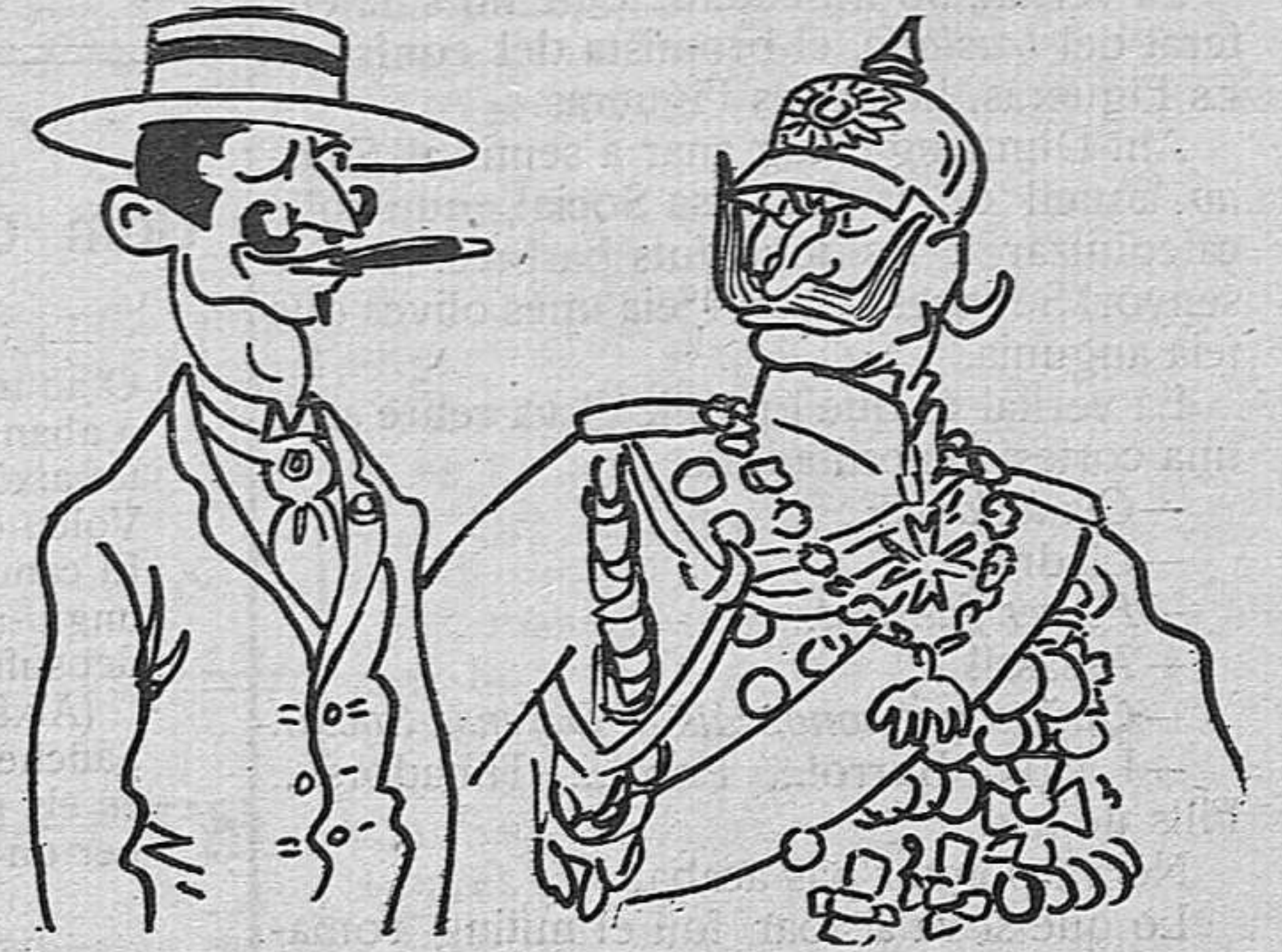
EL SOMNIADOR

—A Xauxa.

L'ARTISTA

—A Italia.

EL MILITARISTA

—A Alemanya.

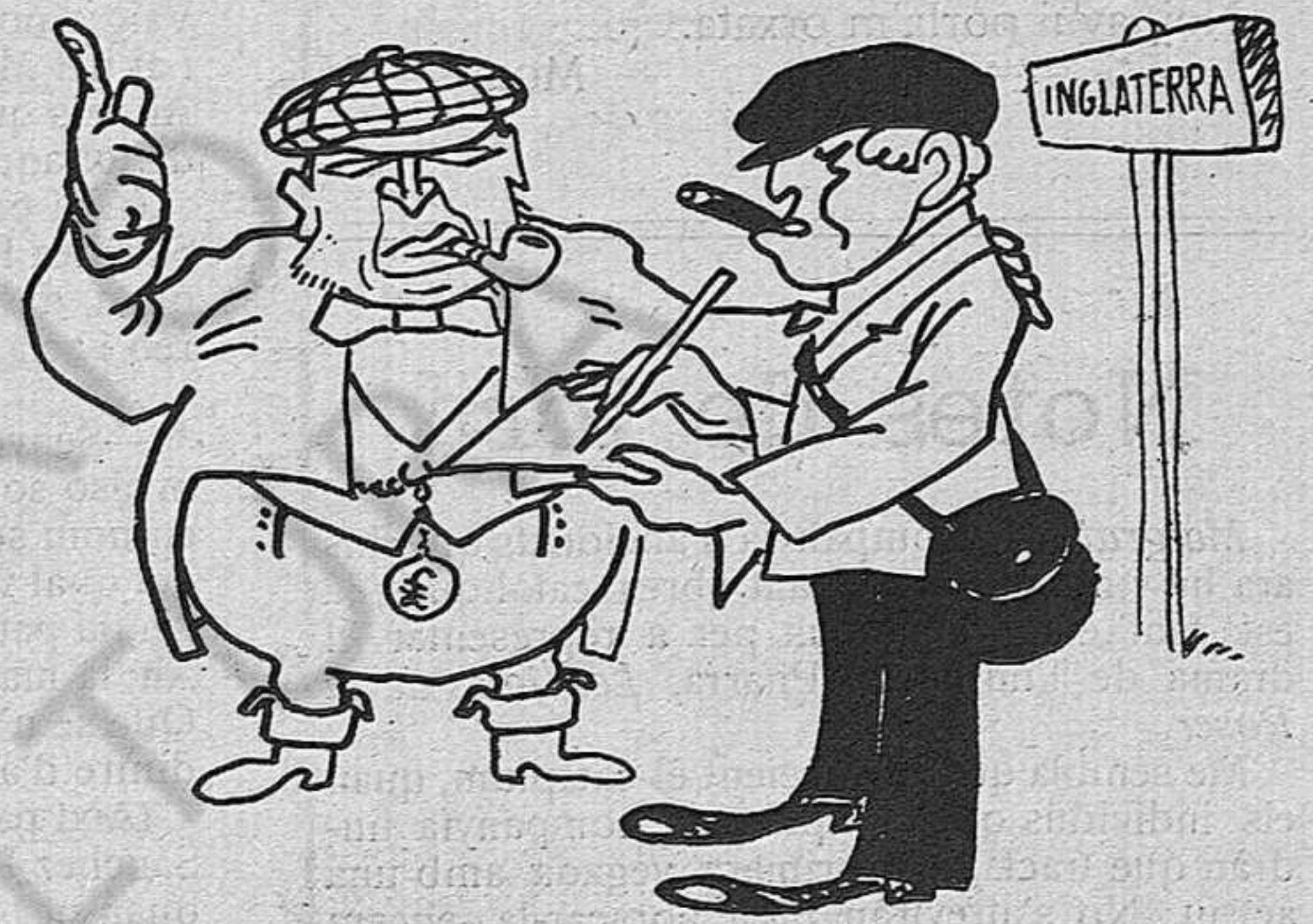
L'ALPINISTA

—A Suïssa.

EL REVOLUCIONARI

—A Mèxic.

EL COMERCIANT

—A Anglaterra.

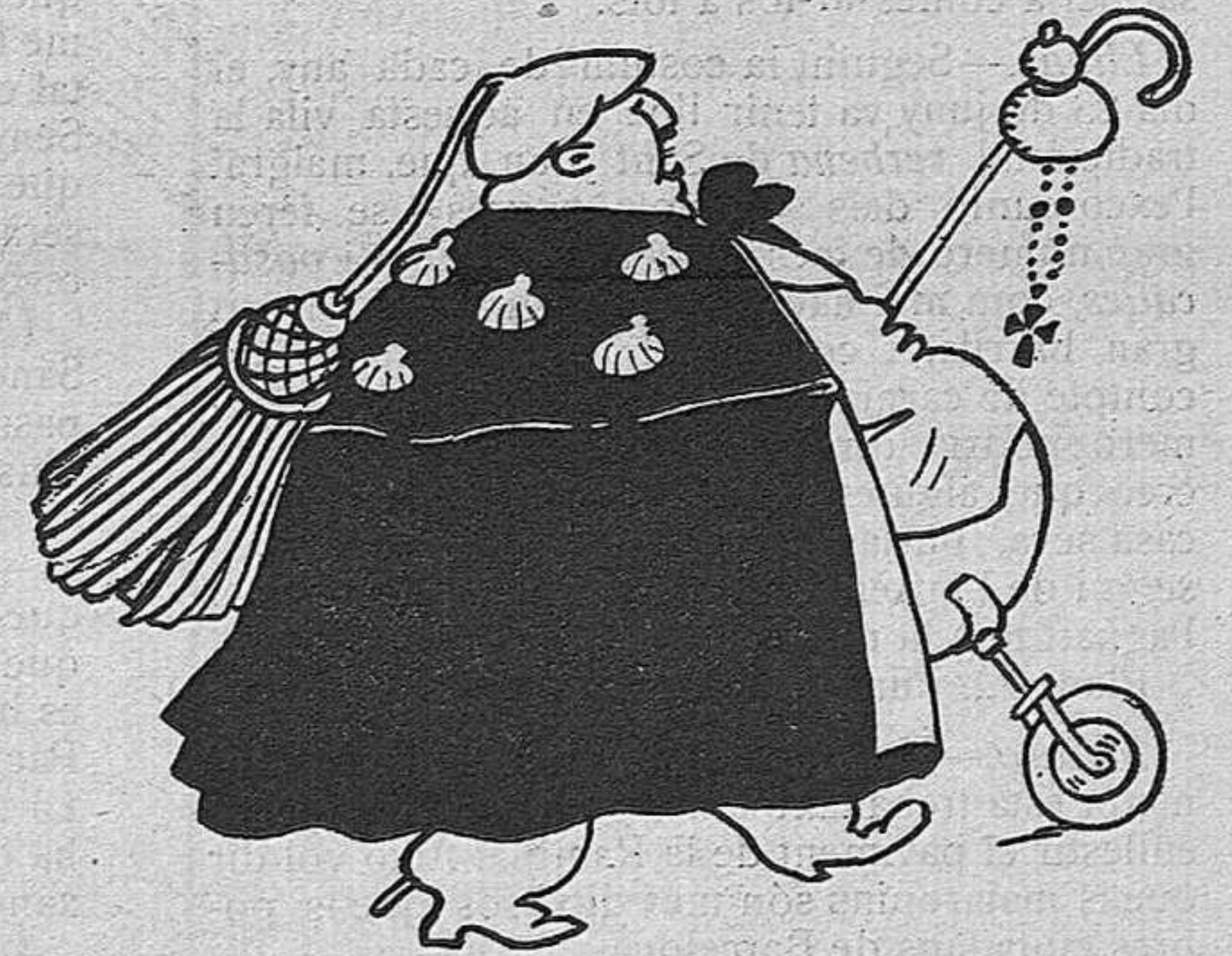
EL MINISTRE ESPANYOL

—A Espanya.

LA «HICA» DE MARÍA

—Al Cel.

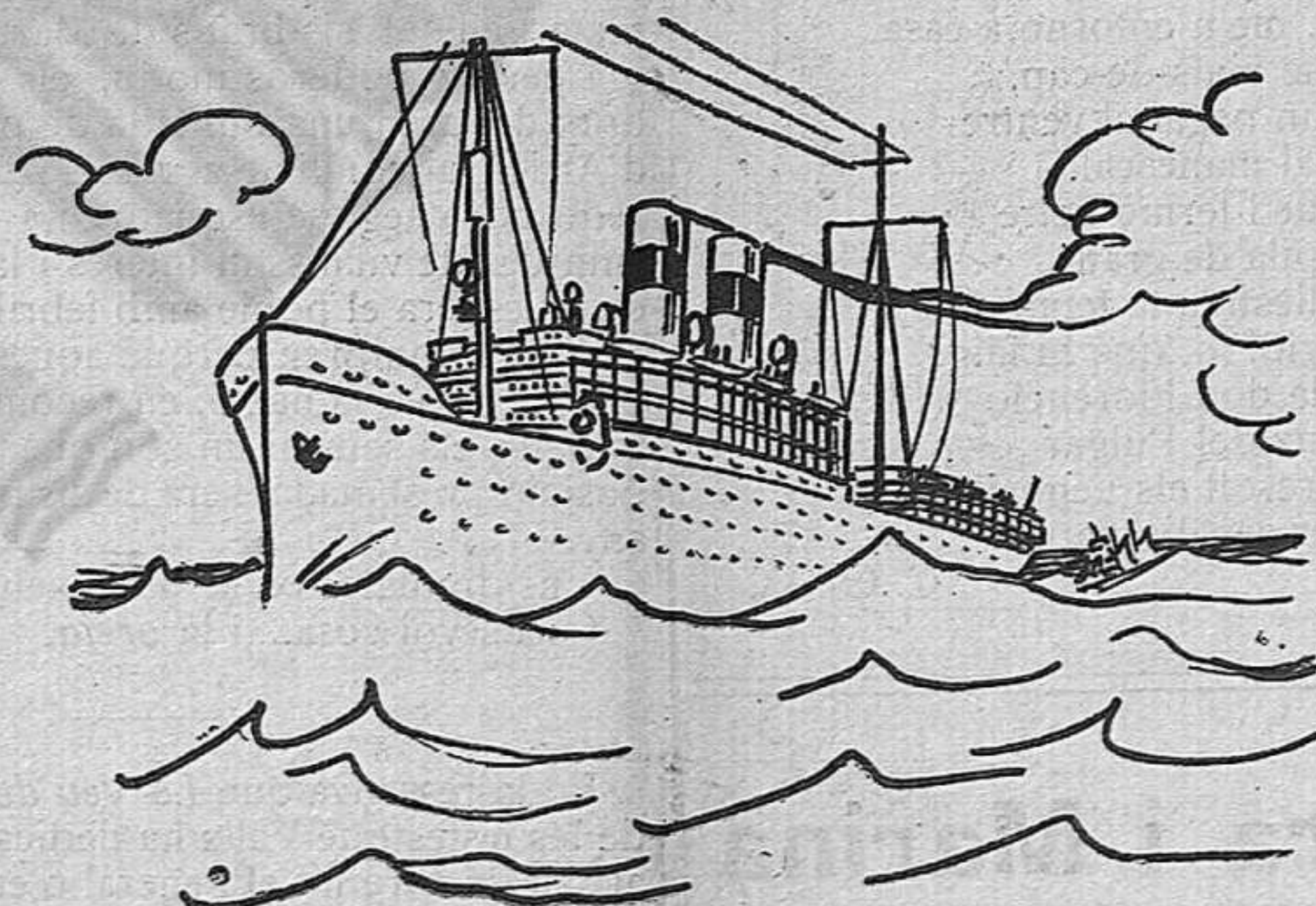
EL DUC DE SOLFERINO

—A Roma.

EL COMTE DE ROMANONES

—A tot arreu, menys al Marroc.

L'OBREER

—A l'emigració.

EL RECTOR

—Ja estem bé allà on som.

Llegeixo en una nota religiosa: «Desde que fou preconitzat bisbe de Barcelona, el doctor Reig porta rebuts quatre mil telegrams d'adhesió.»
Mil més que'l Gallito.
Això demostra que l'art missaire sempre tindrà, a Espanya, una major preponderancia sobre l'art del toireig.
A Catanzaro, (Italia), s'acaba d'inaugurar un monument a Pius X.

Un anticlerical dels moderats, diu al enterar-se'n:
—Home, doncs, ara ja no trobo tant exagerat que se'n hagi alçat un an en Ferrer a Bru-seles!
El Nunci de S. S. ha dirigit una circular als rectors de totes les parroquies d'Espanya obligant-los a custodiar les joies d'art antic que's conserven en les respectives esglésies.
A bona hora! Ara que les joies ja són a cal drapaire!

Lo que conservaran sense necessitat de que'ls ho manin serà l'ignorancia dels feligresos, que ja comensa a ésser una bona antiquitat, també.
Diuen de Berlin que en un dels departaments alemanys s'ha declarat una formidable vaga de metges.
Més de 200 doctors tenen abandonats als seus clients.
Vetaquí una altra vaga que pot resultar d'efectes contraproductus.

Per què?
Perque es molt fàcil que hi perdin més els apotecaris que'ls malats.
Un gomós aristòcrata pregunta al seu pare espiritual.
—Escoltí, mossèn X: els obrers també van al cel?
—Es clar que sí—respon el mossèn.
—Ah!—replika el aristòcrata—Doncs jo no'm vui morir fins que sàpiga que al cel hi han fet departaments de primera i de segona classe.